

ATBILD EKSPERTS

Kāds līgums slēdzams ar sezonas laukstrādnieku?

04. jūlijs, 2014 / Andis Burkevics, zvērinātu advokātu biroja "Sorainen" zvērināts advokāts

http://www.ifinances.lv/lat/atbild_eksperts/personals?doc=5381

Zināms, ka kopš 1.jūnija ir ieviests sezonas laukstrādnieku ienākuma nodoklis (SLIN) – 15% no aprēķinātā ienākuma. Kāds līgums ir slēdzams ar darbiniekiem, kuriem plāno piemērot SLIN? Dažkārt sezonas laukstrādnieks tiek nodarbināts tikai 1 dienu. Vai ar šādiem darbiniekiem arī ir jāslēdz rakstveida līgums?

Publicitātes foto

Atbild Andis Burkevics, zvērinātu advokātu biroja "SORAINEN" zvērināts advokāts:

01.06.2014. spēkā stājās grozījumi likumā *Par iedzīvotāju ienākuma nodokli* (likums par IIN), ar kuriem, kā norādīts likumprojekta anotācijā, kā alternatīva jau esošajiem darbaspēka nodokļiem tika ieviests sezonas laukstrādnieku ienākuma nodoklis (SLIN), nosakot 15% nodokļu likmi.

Likuma par IIN 11.¹²panta *Īpaši noteikumi sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanai* 5.daļā norādīts, kāda informācija sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājam jānorāda, reģistrējot sezonas laukstrādnieku Lauku atbalsta dienesta informācijas sistēmā. Paredzēts, ka citu starpā nepieciešams norādīt arī noslēgtā līguma formu. No likuma tekstā tālāk ietvertā paskaidrojuma izriet, ka ar sezonas laukstrādnieku

iespējams noslēgt vai nu rakstveida darba līgumu, vai arī uzņēmuma līgumu, kuru iespējams noslēgt kā rakstveidā, tā mutvārdos.

Jāteic, ka iepriekš minētā likuma norma gan nekādas būtiskas izmaiņas esošajā regulējumā neievieš, jo arī līdz šim ar personu, kas veica sezonas rakstura darbus, praktiski bija iespējams noslēgt vai nu darba, vai uzņēmuma līgumu. Tas nozīmē, ka tāpat kā līdz šim jautājumu par to, tieši kuru no šiem līgumiem katrā konkrētajā gadījumā slēgt, arī turpmāk būs jāizlemj, ņemot vērā plānoto attiecību būtību. Ja tiks noslēgts darba līgums, tad tam atbilstoši [Darba likuma](#) (DL) 40.panta 1.daļai obligāti ir jābūt rakstveidā neatkarīgi no tā, ka sezonas laukstrādnieks var būt nepieciešams tikai pāris dienas. Protams, atbilstoši [DL](#) noteikumiem būs arī jāuzskaita sezonas laukstrādnieka nostrādātais darba laiks, jāmaksā likumā noteiktās piemaksas par nakts darbu, virsstundu darbu un darbu svētku dienā u.tml.

Kā norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 03.12.2008. spriedumā lietā Nr.SKC-323/2008, *darba tiesiskās attiecības raksturo šādas pazīmes, pirmkārt, noteikts darbs, otrkārt, darba izpildīšanai noteiktā kārtība, kurai pakļaujas darbinieks, treškārt, darba samaksa, ceturtkārt, darba devēja nodrošināti apstākļi, lai darbiniekam būtu iespējams izpildīt darbu*. Uzņēmuma līgumam savukārt raksturīgs, ka tā noslēgšanas mērķis ir sasniegt konkrētu rezultātu. Persona, kas veic darbu, pamatojoties uz šo līgumu, parasti to veic ar saviem darba rīkiem un ierīcēm, tā pati izlemj, kad un kā attiecīgo darbu veiks.

Ja par noslēgtā līguma veidu starp pusēm radīsies domstarpības, tad Valsts darba inspekcija (VDI) pēc sezonas laukstrādnieka sūdzības saņemšanas izvērtēs, vai faktiskā situācija tomēr vairāk nelīdzinās darba attiecībām. Ja VDI nonāks pie šāda secinājuma, tad sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātājam var tikt uzlikts naudas sods — fiziskajai personai vai amatpersonai — no 70 EUR līdz 350 EUR, bet juridiskajai personai — no 700 EUR līdz 3600 EUR. Tāpat faktu, ka starp pusēm faktiski pastāvējušas darba attiecības un bija nepieciešams noslēgt darba līgumu, sezonas laukstrādnieks varēs lūgt konstatēt tiesā, lai, piemēram, viņam būtu pamats prasīt arī piemaksu par nostrādātajām virsstundām.